

ΙΕΘΠ: Ψήφισμα - ράπισμα στον Ακάρ να βάλει σε τάξη την Τουρκία αντί να παραδίδει μαθήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων

/ [Επικαιρότητα](#)

Εν μέσω της ολοένα αυξανόμενης ανθελληνικής ρητορικής από την πλευρά των Τούρκων αξιωματούχων, το [**Ίδρυμα Εθνικού και Ορησκευτικού Προβληματισμού \(Ι.Ε.Θ.Π.\)**](#) εξέδωσε ψήφισμα με το οποίο υπενθυμίζει τους όρους του Άρθρου 14 της [**Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάνης**](#), για την Ίμβρο και Τένεδο.

Με αφορμή την πρόσφατη δήλωση του **Τούρκου Υπουργού Άμυνας Χουλουσί Ακάρ** ότι «η Ίμβρος είναι το προπύργιο της γαλάζιας πατρίδας της Τουρκίας», το **Ι.Ε.Θ.Π.**, μεταξύ άλλων, καλεί την **Τουρκία** «αντί να παραδίδει μαθήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να βάλει τάξη στα του οίκου της και να εφαρμόσει πολιτικές, οι οποίες θα δώσουν πνοή και δυναμισμό στην εκεί Ελληνική Μειονότητα».

Επίσης σε άλλο σημείο του ψηφίσματος το **Ι.Ε.Θ.Π.** απαριθμεί τις προσβολές του

Άρθρου 14 από το 1923 ως σήμερα από τη **Τουρκία**. Υπογραμμίζει δε, ότι η μη εφαρμογή του και προσβολή του άρθρου από την Τουρκία έχει καταστήσει την Ίμβρο όχι «**προπύργιο της γαλάζιας πατρίδος**» στο Αιγαίο και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, πρότυπο, δηλ. εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας, «**αλλά “Πύργο Βαβέλ”**», με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την Τουρκία και για την ευρύτερη περιοχή της “ευρωπαϊκής γειτονιάς μας”.»

Καταλήγοντας το **Ι.Ε.Θ.Π.**, μεταξύ άλλων, τονίζει:

«Η μονή, τογενυν, ανακούφιση της πολυπαθούς αυτής Ελληνικής Μειονότητας Ίμβρου προέρχεται, θεσμικώς, από το Πατριαρχείο των Ρωμικών Κωνσταντινουπόλεως. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ Α΄, ως καταγόμενος από την Ίμβρο, στηρίζει και προστατεύει το μικρό του ποίμνιο στην Ίμβρο, αόκνως και προσωπικά, και μέσω της εκεί Ιεράς Μητροπόλεως του Ίμβρου και Τένεδου, δεόμενος, ασφαλώς, πάντοτε, μέρα και νύχτα, στον Κύριο και Θεό μας, υπέρ των Ιμβρίων συμπατριωτών του. Μη λησμονούμε την σοφή ρήση: «Ει ο Θεός μεθ’ ημών, ουδείς καθ’ ημών».»

Αναλυτικά το ψήφισμα του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού:

Θέμα : «Υπόμνηση στον Υπουργό Άμυνας της Τουρκίας Χουλουσί Ακάρ του Άρθρου 14 της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης, 24 Ιουλ. 1923, για την Ίμβρο και Τένεδο».

1. **Εισαγωγικά :** Ποια τα συμβαλλόμενα Μέρη και ποιοι οι Πληρεξούσιοι από πλευράς Ελλάδος και Τουρκίας, ειδικότερα στη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης;

1α. Τα συμβαλλόμενα Μέρη μνημονεύονται στο ιστορικό ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ της Συνθήκης αυτής. Επιλέξει : «Η Βρετανική Αυτοκρατορία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ιαπωνία, η Ελλάς, η Ρουμανία, το Σερβο-Κροατικό-Σλοβενικό Κράτος αφ' ενός και η Τουρκία αφ' ετέρου».

1β. Οι Πληρεξούσιοι από πλευράς Ελλάδος και Τουρκίας, ειδικότερα, στο ίδιο ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ορίζονται, επιλέξει : «Ο Κύριος Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος, Πρώην Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου, Μεγαλόσταυρος του Τάγματος του Σωτήρος • ο Κύριος Δημήτριος Κακλαμάνος, Πληρεξούσιος Υπουργός εν Λονδίνω, Ταξιάρχης του Τάγματος του Σωτήρος».

Από πλευράς Τουρκίας Πληρεξούσιοι ορίζονται επιλέξει : «Ο Ismet Pacha, Υπουργός επί των Εξωτερικών, Βουλευτής Αδριανουπόλεως• ο Riza NourBey, Υπουργός της Υγιεινής και Κοινωνικής Περιθάλψεως, Βουλευτής Σινώπης• ο Hassan Bey, πρώην Υπουργός, Βουλευτής Τραπεζούντος».

1γ. Υπενθυμίζουμε ότι σκοπός της Συνθήκης Ειρήνης ορίζεται, επιλέξει: **α.** «όπως τερματίσωσιν **οριστικώς** την εμπόλεμον κατάστασιν, ήτις από του 1914 συνετάραξε την Ανατολήν»• **β.** «όπως αποκαταστήσωσιν τας μεταξύ αυτών **σχέσεις φιλίας και εμπορίου**, αναγκαίας δια την **κοινήν ευημερίαν των οικείων αυτών Εθνών**»• και **γ.** «**αι σχέσεις αύται δέον να βασίζωνται επί του σεβασμού της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας των Κρατών**».

• Ο Υπουργός Άμυνας της Τουρκίας στη νήσο Ίμβρο

2α. Πληροφορούμαστε από τα τηλεοπτικά μέσα επικοινωνίας (27 κ 28 Δεκ. 2022) ότι ο Υπουργός Άμυνας της Τουρκίας, ευρισκόμενος στην Ίμβρο τις ημέρες εκείνες, δήλωσε ότι «**η Ίμβρος είναι το προπύργιο της γαλάζιας πατρίδος της Τουρκίας**». Κάπως έτσι.

2β. Διερωτηθήκαμε, απορούντες, πώς εννοεί ο κ. Υπουργός την Ίμβρο ως «προπύργιο της γαλάζιας πατρίδος της Τουρκίας»; Γνωστού όντος, πολύ καλά, ότι το σύνθημα αυτό είναι μέρος του σημερινού αφηγήματος – ονείρου της Τουρκίας, στο πλαίσιο των νεο-οθωμανικών αναθεωρητικών αντιλήψεών της, για το Αιγαίο και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο; Πώς αυτό, εν αγνοία, υποτιμήσει και προσβολή του Άρθρου 14; Βάσει του οποίου, η Ίμβρος και η Τένεδος, τα δυο αυτά νησιά, «παραμένουν υπό την τουρκική κυριαρχία», αλλ’ υπό συγκεκριμένους όρους ιδίας διοικητικής αυτονομίας και τάξεως;

2γ. Οι διαγορεύσεις - διατάξεις του Άρθρου 14 της Συνθήκης για την Ίμβρο και Τένεδο. Το Άρθρο αυτό έχει ως εξής, επιλέξει: «Αι νήσοι Ίμβρος και Τένεδος, παραμένουσai υπό την τουρκικήν κυριαρχίαν, θα απολαύωσιν ειδικής διοικητικής οργανώσεως, αποτελουμένης εκ τοπικών στοιχείων και παρεχούσης πάσαν εγγύησιν εις τον μη μουσουλμανικόν πληθυσμόν δι' ότι αφορά εις την τοπικήν διοίκησιν και την προστασίαν των προσώπων και των περιουσιών. Η διατήρησις της τάξεως θα εξασφαλίζεται εν αυταίς δι' αστυνομίας στρατολογουμένης μεταξύ του ιθαγενούς πληθυσμού, τη φροντίδι της ως άνω προβλεπομένης τοπικής διοικήσεως, υπό τας διαταγάς της οποίας θα διατελή. Αι συνομολογηθήσαι ή συνομολογηθησόμεναι μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συμφωνίαι, αι αφορώσαι την ανταλλαγήν των ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών, δεν θα εφαρμοσθώσιν εις τους κατοίκους των νήσων Ίμβρου και Τενέδου».

2δ. Ανάλυση του Άρθρου 14. Οι προβλέψεις και πρόνοιες του Άρθρου αυτού είναι σαφέστατες. Δι' αυτών, τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος «παραμένουν υπό την τουρκικήν κυριαρχίαν». Είναι τουρκική επικράτεια. Αυτό διαγορεύει η Συνθήκη και είναι, θέλουμε δεν θέλουμε, σεβαστό. Όμως να μη λησμονούμε, **υπό ποίους όρους** είναι τουρκική επικράτεια τα δύο αυτά νησιά. Είναι **οι όροι 5**, οι εξής, προς υπόμνησή Σας, κ. Υπουργέ, για να τους εφαρμόζει η Τουρκία, με την υπογραφή των προμνημονευθέντων πληρεξουσίων στη Συνθήκη. Δηλ. των «Ισμέτ Πασά, Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας, Δρος Ριζα Νουρ Μπέη, Υπουργού της Υγείας και της Κοινωνικής Περιθάλψεως και του Χασάν Μπέη, πρώην Υπουργού».

2ε. Οι όροι του Άρθρου 14. Πρώτον, τα δύο αυτά νησιά επιλέξει, «θα απολαύωσιν ειδικής διοικητικής οργανώσεως, αποτελουμένης εκ τοπικών

στοιχείων», κατά τέτοιο τρόπο, που, επιλέξει, «θα παρέχη πάσαν εγγύησιν εις τον μη μουσουλμανικόν ιθαγενή πληθυσμόν και την προστασίαν των προσώπων και των περιουσιών». **Δεύτερον**, ορίζεται, επιλέξει, ότι «η διατήρησις της τάξεως θα εξασφαλίζεται εν αυταίς δι' αστυνομίας στρατολογουμένης μεταξύ του ιθαγενούς πληθυσμού», δηλ. μεταξύ των πολιτών τής εδώ ιστορικής, από αιώνων διαβιούσης – πριν της πολύ μεταγενέστερης εδώ οθωμανικής παρουσίας – **ελληνικής κοινότητος και μόνον**. **Τρίτον**, ανατίθεται, ειδικώτερα, η «φροντίς» διοργανώσεως της «**Αστυνομίας**» αυτής, επιλέξει, «**εις την ως άνω προβλεπομένην τοπικήν διοίκησιν**». **Τέταρτον**, προνοείται ότι η Αστυνομία αυτή, επιλέξει, «υπό τας διαταγάς θα διατελή» «της προβλεπομένης τοπικής διοικήσεως». Ένεκα όλων τούτων, **των υπ' αριθμ. 1-4 όρων, Πέμπτον**, ο «ελληνικός πληθυσμός», «οι κάτοικοι των νήσων Ίμβρου και Τενέδου», λόγω του εγγυημένου αυτονόμου καθεστώτος διοικήσεως και αστυνομικής τάξεως, εξαιρούνται των «μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συμφωνιών, των αφοροσών την ανταλλαγήν των ελληνικών και τουρκικών πληθυσμών». Επιλέξει, «Αι συμφωνίαι αύται δεν θα εφαρμοσθώσιν εις τους κατοίκους των νήσων Ίμβρου και Τενέδου».

• **Η εφαρμογή - τύχη του Άρθρου 14, της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης.**

3α. Η Τουρκία της Λωζάννης έκαμε τα αδύνατα δυνατά, ώστε το Άρθρο αυτό να μην ισχύσει, παντελώς, παρ' όλες τις αντιδράσεις των Ελληνικών Κοινοτήτων Ίμβρου και Τενέδου και Κωνσταντινουπόλεως, του Πατριαρχείου των Ρωμηών Κωνσταντινουπόλεως, της Ελλάδος και της Διεθνούς Κοινότητος των Κρατών (Ο.Η.Ε.) και, μάλιστα, αυτών που ήσαν συμβεβλημένα με την υπογραφή τους στη Συνθήκη αυτή. Η Τουρκία διέλυσε, κυριολεκτικά, το αυτοδιοίκητο καθεστώς, όπως και την αστυνομική τάξη, κατά φάσεις, χρονικώς και συγκυριακώς.

3β. Αυτά συνέβησαν όχι επί της σημερινής κυβερνήσεως της Τουρκίας, υπό τον Πρόεδρο Ερντογάν, αλλ' επί των προκατόχων κεμαλικών Κυβερνήσεων. Απαριθμούμε τα κατορθώματα αυτά από το 1923 κ.ε. για σοβαρό προβληματισμό προς αποκατάσταση της τάξεως του Άρθρου 14. Η καταστρατήγησή του δεν ισούται προς κατίσχυση. Η Συνθήκη είναι εν ισχύι. Αν δεν ισχύει, τότε ούτε το Κράτος της νέας Τουρκίας λογίζεται υπάρχον ως Κράτος Διεθνούς Δικαίου και εννόμου, εγχωρίας, τάξεως. Τι λογίζεται; Κράτος ταραξίας και πειρατής. Κάτι που αρνείται η συνείδηση του φιλειρηνικού Λαού της Τουρκίας, κατά μέγιστη πλειοψηφία.

3γ. Απαρίθμηση προσβολών του Άρθρου 14 από το 1923 ως σήμερα.

1927. **1927.** Κατάργηση, διά νόμων και διοικητικών πράξεων, των αυτοδιοικητικών προνομίων του Άρθρου 14, στην Ίμβρο και Τένεδο, με 8200 τότε Ρωμηούς αυτόχθονες, από αιώνων εδώ οικούντες.
1928. **1942.** Δήμευση μοναστηριακών κτημάτων Μονών Αγίου Όρους, της Μεγίστης Λαύρας και Κουτλουμουσίου στην Ίμβρο. Πρώτοι έποικοι Τούρκοι στην Ίμβρο, εις αλλοίωση του αυτοδιοικητικού τοπικού καθεστώτος, του Άρθρου 14.
1929. **1943.** Εξορία Δημάρχου και 3 Κοινοταρχών Ίμβρου, επειδή διαμαρτυρήθηκαν για τις δημεύσεις των μοναστηριακών περιουσιών.
1930. **1964.** Εγκατάσταση Ταγμάτων τουρκικού στρατού στο Γλυκύ Ίμβρου. Απαλλοτρίωση 8000 στρεμμάτων καλλιεργήσιμου εδάφους από 900 Ιμβρίους Ρωμηούς στο Σχοινούδι, με ευτελή αποζημίωση. Διακοπή διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσης στα νησιά Ίμβρος – Τένεδος. Απαγόρευση λειτουργίας του μοναδικού μειονοτικού σχολείου Τενέδου. Βλέπουμε σταδιακή αποψίλωση του Άρθρου 14.
1931. **1966.** Δήμευση στην Ίμβρο όλων των μειονοτικών σχολείων. Μετατροπή του ημιγυμνασίου Ίμβρου σε οικοτροφείο για τούρκους σπουδαστές. Απαλλοτρίωση νέων εκτάσεων Ρωμηών Ίμβρου 34.000 στρεμμάτων, μεταξύ 1966 και 1968, για τη δημιουργία κτήματος κρατικής αγροτικής παραγωγής. Δεινά Ιμβρίου ομογενούς, του Νικολάου Παλαιολόγου, λόγω παραπόνων του σε Κλιμάκιο του Ελληνικού Προξενείου Κωνσταντινουπόλεως για έρευνα επί της καταστάσεως στο νησί, με το αιτιολογικό προσβολής του τουρκικού έθνους.

1975 - 1976. Απαλλοτρίωση κτημάτων Ιμβρίων, αντί πινακίου φακής, για την κατασκευή στο νησί φράγματος.

1984 - 2022. Δήμευση τελευταίων μειονοτικών κτημάτων, 956 στρεμμάτων, της Ίμβρου και απαγόρευση στο Νησί της κτηνοτροφίας στους Ρωμηούς κατοίκους στα δάση, αναδασωτέες εκτάσεις, εθνικούς δρυμούς κλπ., όπου απαγορεύεται η βοσκή. Ναοί, Αγιάσματα, Προσκυνήματα του νησιού απαλλοτριώνονται και γκρεμίζονται,

για να πάρουν τη θέση τους ακαλαίσθητα τουρκομπαρόκ κτήρια, δρόμοι ή πάρκα. Αναπαλαίωση, τάχα, βυζαντινών Ι. Ναών, κακότεχνη, χωρίς εξειδικευμένη επιστημονική εποπτεία, γιατί αποτελούν περιουσία τουρκικών θρησκευτικών ιδρυμάτων. Άρνηση σχετικής άδειας για τα εδώ ιστορικά κτήρια, καθιδρύματα των Ρωμηών Ίμβρου, χρήζοντα αμέσου και επειγούσης επισκευής.

3δ. Τα παραπάνω μνημονευθέντα «**κατορθώματα**» της νέας Τουρκίας της Συνθήκης της Λωζάννης είναι αντιπροσωπευτικά. Για να μην αναφερθούμε και στα ανείπωτα προσωπικά δράματα των Ιμβρίων στα σπίτια τους, στις οικογένειές τους.

• **Συμπερασματικές κρίσεις και υπενθυμίσεις.**

4α. Υπενθυμίζουμε στον αξιότιμο κ. Υπουργό Άμυνας της Τουρκίας τις πρόσφατες επίσημες Δηλώσεις του ΥΠΕΞ Ελλάδος προς μίμηση, για την ευημερία της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Ελλάδος στην Θράκη, που αριθμεί σήμερα περί τις 120.000. Επιλέξει, «τη στιγμή που στην Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο, η Ελληνική Μειονότητα αριθμεί λιγότερες από 3000, ενώ κατά την απογραφή της Συνθήκης αριθμούσε περί τις 130.000». Και συνεχίζει η Δήλωση, «την πραγματικότητα αυτή ήρθε πρόσφατα να μας θυμίσει και η Δήλωση της Ε.Ε., στο πλαίσιο της 77ης Γενικής Συνελεύσεως του Ο.Η.Ε. “για παλαιότερες πολιτικές διακρίσεις, που εφάρμοσε η Τουρκία, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα η Ελληνική Μειονότητα στην Τουρκία να βρίσκεται σήμερα στα πρόθυρα της εξαφάνισης”». Η Δήλωση μιλάει από μόνη της. Όπως και οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους. Και καταδεικνύουν με τον πιο περίτρανο τρόπο, ποιος πραγματικά εφαρμόζει τη συνθήκη της Λωζάννης και ποιος ακολουθεί μια μειονοτική πολιτική, η οποία σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ευελπιστούμε ότι η αδήριτη αυτή αλήθεια των αριθμών θα αποτελούσε εφιαλτήριο, ώστε η Τουρκία να αναλογιστεί επιτέλους τις ευθύνες, που της αναλογούν στον τομέα της μειονοτικής πολιτικής. Καλούμε την Τουρκία, αντί να παραδίδει μαθήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να βάλει τάξη στα του οίκου της και να εφαρμόσει πολιτικές, οι οποίες θα δώσουν πνοή και δυναμισμό στην εκεί Ελληνική Μειονότητα (βλ. Ψήφισμα Ι.Ε.Θ.Π. με θέμα : «Υπόμνηση στον ΥΠΕΞ Τουρκίας των Άρθρων 27, 30 και 45 της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης, 24 Ιουλ. 1923, μετά της Τουρκίας. Αφορούν τις θρησκευτικές Μουσουλμανικές Αρχές και Μειονότητες εκτός Τουρκίας», στην ιστοσελίδα Orthodox Times, 18 Δεκ. 2022, σελ. 2-3).

4β. Εν όψει αυτής της ζοφερής περιγραφείσης καταστάσεως στην Ίμβρο και Τένεδο, ο Υπουργός Άμυνας της Τουρκίας, ευρισκόμενος στην Ίμβρο, δήλωσε ότι «**η Ίμβρος είναι το προπύργιο της γαλάζιας πατρίδας της Τουρκίας**»

, μέρος του νεοοθωμανικού σημερινού δόγματος, αναθεωρητικών σκόπευσεων. Μάλλον θα έπρεπε, προ της δηλώσεως αυτής στην Ίμβρο, να αναλογισθεί και μελετήσει καλά το Άρθρο 14 της Συνθήκης μας για την Ίμβρο και Τένεδο. Τούτο υπενθυμίζουμε δια του παρόντος Ψηφίσματος. Η μη εφαρμογή του, και πως μάλιστα, και προσβολή του από την Τουρκία έχει καταστήσει την Ίμβρο όχι «**προπύργιο της γαλάζιας πατρίδος**» στο Αιγαίο και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, πρότυπο, δηλ. εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας, αλλά «**Πύργο Βαβέλ**», με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την Τουρκία και για την ευρύτερη περιοχή της «ευρωπαϊκής γειτονιάς μας».

4γ. Η λύση είναι μία και χειροπιαστή και αποδεκτή στο Διεθνές Δίκαιο, που αναπόσπαστο τμήμα του είναι η Συνθήκη της Λωζάννης του 1923. Εφαρμογή του Άρθρου 14 αυτής, σε συνδυασμό προς τα άρθρα 38 - 44 περί «Προστασίας των μη Μουσουλμανικών Μειονοτήτων εντός Τουρκίας». Και στη βάση, που τίθεται στο ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ της ίδιας Συνθήκης, καλής γειτονίας και σχέσεων, οι οποίες «δέον να βασίζονται επί του σεβασμού της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας των Κρατών». «Scripta manent, verba volent».

4δ. Η μονή, τογενν, ανακούφιση της πολυπαθούς αυτής Ελληνικής Μειονότητας Ίμβρου προέρχεται, θεσμικώς, από το Πατριαρχείο των Ρωμίων Κωνσταντινουπόλεως. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ Α΄, ως καταγόμενος από την Ίμβρο, στηρίζει και προστατεύει το μικρό του ποίμνιο στην Ίμβρο, αόκνως και προσωπικά, και μέσω της εκεί Ιεράς Μητροπόλεως του Ίμβρου και Τένεδου, δεόμενος, ασφαλώς, πάντοτε, μέρα και νύχτα, στον Κύριο και Θεό μας, υπέρ των Ιμβρίων συμπατριωτών του. Μη λησμονούμε την σοφή ρήση: «Ει ο Θεός μεθ' ημών, ουδείς καθ' ημών».

Ιανουάριος 2023

Εκ του «*Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού (Ι.Ε.Θ.Π.)*»
«*Μέλαθρον Αναστασίου-Ιουλίας Μπίλλη*»

(Κεντρική Φωτογραφία: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος (δεξιά) υπογράφει εκπροσωπώντας την Ελλάδα τη Συνθήκη της Λωζάννης. Απέναντί του βρίσκεται ο επικεφαλής της τουρκικής αποστολής Ισμέτ Πασάς
Keystone-France/Gamma-Keystone via Getty Images)